

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

ПОЩЕНСКИ КУТИИ СЪБИРАТ МНЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА АРСЕНАЛЦИ

14 пощенски кутии за сигнали, предложения и въпроси от служебно естество са разположени на цялата територия на „Арсенал“.

Идеята за тези пощенски кутии е на генералния директор на дружеството инж. Николай Ибушев. Това е един от начините за осъществяване на директна връзка между работниците и служителите и ръководството на предприятието. Началото е поставено през 2008 година с един телефонен номер, на който арсеналци да звънят по служебни въпроси. През следващата година са поставени четири пощенски кутии, които са разположени в централния стол, на двата вътрешни портала – източни-

ки за мнения и сигнали на арсеналци се увеличават и към момента са 14. Освен на първите четири места, сега работниците и служителите могат да подават сигнали в специално обособените за целта кутии в сградата на Управлението на Завод 5, в Управлението на Завод 1, в стола за хранение на Завод 1, в стола за хранение на Завод 2, на автобусната спирка на Завод 3, в цех 5/600, в Завод 12, в Завод 6, в Изчислителния център, а в Завод 4 кутиите за сигнали вече са станили две – на портала и в

сградата на Управлението. Освен това, има и отворени телефонни линии, на които всеки работник може да изрази своето мнение или предложение по определен казус. Всеки сигнал, подаден писмено в пощенската кутия или с обаждане на телефоните, се разглежда от страна на ръководството и се извършва съответната проверка. Посочените начини за връзка могат да се използват и за споделяне на позитивни мнения или похвали за хора и инициативи в структурите на завода, за полезни практики и добри дела.

Сигнали са подавани за различни казуси и ситуации, за които арсеналци са сметнали за необходима да информират директно ръководството. Такива са имало относно разпределението на месечните стимули в някои цехове, за битови неудобства, за неправомерна употреба на служебни автомобили, за неспазване на трудова дисциплина, за пропуски в организацията на даден производствен процес, за картите за почивка, за взаимодействието между отделните структури, дори

з емоционални, типично междуличностни, взаимоотношения. Всичко, което е

ните телефони, са своеобразен форум, в който всеки може да сподели какво го

притеснило хората, стриктно се проверява и се вземат съответните мерки в съответствие с Правилника за вътрешния ред в дружеството. Благодарение на този вид комуникация са решени доста проблеми, които понякога остават под видимата част в един огромен, многохиляден колектив.

Пощенските кутии, а в дигиталното време – и сигнализите, подавани на посочен

вълнува. Този начин на двустранна връзка, организиран по инициатива на ръководния екип на „Арсенал“, цели да се усъвършенства вътрешната организация на работа и взаимоотношения, отстраняване на пропуски или нередности и създаване на микроклимат, в който всеки работник, специалист и служител се чувства удовлетворен и оценен.

Юлия Младенова

ФК „АРСЕНАЛ-2000“ ПРИЕМА ДЕЦА И ЮНОШИ

Футболен клуб „Арсенал-2000“ - гр. Казанлък приема деца и юноши, които обичат футбола и имат желание да тренират под вештото ръководство на двама доказани специалисти.

Клубът предлага прекрасни условия за тренировки, обновена спортна база, осигурена екипировка, чудесно поддържан фирмрен стадион „Арсенал“.

Очакваме Ви!

За информация и записвания:
0882474101, Станислав Пехливанов

За резервации в ресторант „Орешака“: 0700 70 717, www.oreshaka-bg.com

Работно време:
от 12.00 до 24.00 часа
/без почивен ден/

Мотивирайте

своите служители, клиенти и партньори

Edenred
Ticket Compliments

Идърред България

Тел: +359 2 974 0220 bulgaria@edenred.com

Ресторант Орешака Казанлък

ХОТЕЛ „АРСЕНАЛ“ - НЕСЕБЪР, ЛЯТО 2022

ЦЕНИ РЕЦЕПЦИЯ СЕЗОН 2022 Г.

Хотел „Арсенал“ **, кв. „Перла“ 21, Южен плаж, гр. Несебър

Посочените цени са в ЛЕВА за една нощувка на база ALL INCLUSIVE (закуска, обяд, вечеря с включени алкохолни и безалкохолни напитки за цяло помещение, според заетостта на стаята, с включена туристическа такса и 9% ДДС).

Заетост и тип стая	Период на настаняване	
	01.06 – 30.06	
	01.09 – 30.09	01.07 - 31.08
Двама възрастни /двойка стая/ DBL	150.00	180.00
Единично настаняване на възрастен SGL	125.00	150.00
Трима възрастни /тройка стая/ TRL	225.00	270.00
1 възрастен + 1 дете (0-5,99) DBL	150.00	180.00
1 възрастен + 1 дете (6-11,99 г.) DBL	150.00	180.00
1 възрастен + 2 деца (0-5,99 г.) DBL	150.00	180.00
1 възрастен + 2 деца (0-5,99 г.) (6-11,99 г.) DBL	150.00	180.00
1 възрастни + 2 деца (6-11,99 г.) TRL	210.00	252.00
1 възрастен + 2 деца (6-11,99 г.) DBL+EB	187.50	225.00
2 възрастни + 1 дете (0-5,99 г.) DBL	150.00	180.00
2 възрастни + 1 дете (6-11,99 г.) DBL+EB	187.50	225.00
2 възрастни + 1 дете (6-11,99 г.) TRL	210.00	252.00
2 възрастни + 2 деца (0-5,99 г.) (6-11,99 г.) TRL	210.00	252.00
2 възрастни + 2 деца(6-11,99 г.) TRL+EB	247.50	297.00
Двама възрастни апартамент AP	180.00	210.00
Двама възрастни + 1 дете (0-5,99 г.) AP	180.00	210.00
2 възрастни + 1 дете (6-11,99 г.) апартамент AP	225.00	262.50
2 възрастни + 2 деца (6-11,99 г.) апартамент AP	270.00	315.00
3 възрастни апартамент AP	252.00	294.00
3 възрастни + 1 дете (0-5,99 г.) AP	252.00	294.00
3 възрастни + 1 дете (6-11,99 г.) AP	297.00	346.50

ОТСТЪПКИ ЗА РАННИ ЗАПИСВАНИЯ

ЗА РАБОТЕЩИ В „АРСЕНАЛ“ АД

- 01.04.2022 г. - 30.04.2022 г. - 15%
- 01.05.2022 г. - 31.05.2022 г. - 10%

ЗА НЕРАБОТЕЩИ В „АРСЕНАЛ“ АД

- 01.04.2022 г. - 30.04.2022 г. - 10%
- 01.05.2022 г. - 31.05.2022 г. - 5%

Максимално настаняване в стаяте:

Двойна стая DBL - 2+1 (две единични легла)
 Тройна стая TRL - 3 или 2+2 (три единични легла)
 Апартамент AP - 3 или 2+2 (спалня и хол с разтегателен диван)

Пояснения за цените в таблицата за настаняване в двойна/тройна стая при минимум двама възрастни в стая:

*Едно дете от 0-5,99 г. е безплатно, но не се обслужва с отдельно легло. (по желание може да се осигури допълнително легло за детето срещу 20 лева на ден фиксирана сума без допълнителни отстъпки от цената, но само с предварителна заявка и при възможност отстрана на хотела.)
 *Второ дете от 0-5,99 г. на допълнително легло заплаща 50% от цената на възрастен.
 *Дете от 6-11,99 г. на допълнително легло заплаща 50% от цената на възрастен, а на редовно - 80% от цената на възрастен.

Пояснения на цените от таблицата за настаняване в апартамент при минимум двама възрастни в стая:

*Едно дете от 0-5,99 г. - безплатно, но не се обслужва с отдельно легло. (по желание може да се ползва диванът от детето срещу 25 лева на ден фиксирана сума без допълнителни отстъпки от цената).

*Дете от 6-11,99 г. на допълнително легло - 50% от цената на възрастен.

* Трети възрастен на допълнително легло - 80% от цената на възрастен.

С възможност за лечение

За улеснение на всички арсеналици, почиващи в хотелски комплекс „Арсенал“ в Несебър, е договорено и ползването на Специализираната болница за рехабилитация и МЦ „Месемврия“, намираща се в непосредствена близост до морската база на „Арсенал“.

Медицинските дейности, които се извършват в центъра, са:

Електропроцедури:

- Магнитотерапия;
- Светлолечение;
- Нискочестотни токове;
- Високочестотни токове;
- Лазертерапия.

Кинезитерапия:

- Лечебна физкултура;
- Хидромасажно легло;
- Вибромасажно легло;
- Масажен стол, масажна яка.

Амбулаторно лечение се провежда с направление Бланка № 3 от личния лекар за физиотерапия (Код 23). Всички арсеналици или техните близки, които искат да съчетаят морската почивка с провеждане на лечение, е необходимо да посетят МЦ „Месемврия“ още в първия ден от своя престой в базата на „Арсенал“. Така те ще могат да направят пълен 7-дневен курс с предписаните медицински процедури.

Справки и записвания:

Синдикален комитет на КНСБ в „Арсенал“ АД и в синдикалните организации по заводи в дружеството, както и на телефони:
0888582673; 0431/62207 или вътр. 21-56.

В СТАЯТА: баня и душ, климатик, TV, телефон, мини бар /празен/, балкон, ежедневно почистване на стаята.

ИЗХРАНВАНЕ: блок маса и бар в ресторант на хотела (зала на закрито и лятна градина).

БЕЗПЛАТНИ УСЛУГИ: открит басейн с чадъри и шезлонги с работно време от 07:00 ч. до 22:00 ч. /след 22:00 басейнът се дезинфекцира/; фитнес уреди на открито; детски кът на открито; Wi-Fi (безжичен) интернет във фойята на хотела - 24 часа; ежедневно почистване на стаяте (кърпите се сменят на 2 дни, а бельото на 3 дни).

ПЛАТЕНИ УСЛУГИ: биллярд, електронни игри - с жетони от машина; инвидуален сейф в стаята - 2.00 лв. на ден /заплаща се на рецепцията и не се изисква предварителна заявка/; за ползване на бебешка кошара с матрак - 10 лева на ден /заплаща се на рецепцията, но се заявява предварително в резервацията и е според наличността/; паркинг - 5.00 лева на ден (лек автомобил) за гости на хотела /заплаща се на входа на паркинга, но се заявява предварително/ .

ВАЖНО!!! ВХОДЪТ ЗА ПАРКИНГА СЕ НАМИРА НА ГЪРБА НА ХОТЕЛА!

ПЛАЖ: Градски обществен. Свободна и платена зона. Чадъри и шезлонги на платената част от пляжа се заплащат според зоната и концесиона.

УСЛОВИЯ НА ХОТЕЛА: Изхранване по програма All Inclusive (закуска, обяд, вечеря с включени безалкохолни и алкохолни напитки) съобразно указанията на Министерството на туризма за предпазване от Covid 19.

ЛОБИ БАР - 07:30 - 22:00 - безалкохолни и топли напитки от пост микс машина, както и алкохолни напитки българско производство.

POOL BAR - /отворен в силен сезон/ - 09:30-17:30 - безалкохолни и топли напитки от пост микс машина, както и алкохолни напитки българско производство.

РЕСТОРАНТ:

Закуска - 07:30-09:30 - блок маса и бар с безалкохолни и алкохолни наливни напитки българско производство.

Обяд - 12:00-14:00 - блок маса и бар с безалкохолни и алкохолни наливни напитки българско производство.

Вечера - 18:30-20:30 - блок маса и бар с безалкохолни и алкохолни напитки българско производство.

Забележки:

1. Не всички стаи позволяват да се внесе допълнително легло или кошара. Заявяват се предварително в резервацията.

2. Внасянето на допълнително легло значително намалява свободното пространство в стаята.

3. Допълнителното легло в апартаментите е под формата на разтегателен диван.

4. Хотелът разполага с 4 апартамента и всички те са разположени на висок етаж с гледка към морето.

5. За удостоверяване възрастта на децата е необходимо да покажете акт за раждане на рецепцията при настаняването.

Настаняването в хотела започва след 15:00 часа!

Освобождаването на стаите е до 12:00 часа!

Всички нови туристи започват с вечеря и приключват с обяд, като стаите се освобождават с ключ на рецепцията до 12 часа.

В хотела не се приемат домашни любимици!

В „МАГНИТНОТО“ ПОЛЕ НА ОТЛИЧНИКА КАСЕВ

Не мога да го нарека по друг начин, освен магнитно поле. Това създава около себе си отличникът от Алеята на трудова слава Иван Касев,

са негови подчинени. За него това е начин на комуникация с околните, но и начин да стопи ежедневното напрежение, което няма как да не съпъства едно динамично и сложно производство, за което отговаря като началник-смяна.

Комплексът е оборудван с линии, в които машините са високооборотни, а производителността на всяка от тях е внушително голяма. Целият процес от „А“ до „Я“ е толкова динамичен, че изисква внимание във всяка една секунда.

И въпреки този ускорен ритъм, хората тук са усмихнати, спокойни, знаящи работата. „Най-важното е човек да е бдителен, разумен, технически подгответен, много отговорен и да умеет бързо да взема решения“, обяснява Иван Касев. - В цеха всички хора са такива. Всеки млад човек, който иска да се развива професионално, е добре дошъл при нас. Разбира се, много е важно образоването в училище. Когато то е на ниво и самият младеж е технически грамотен, подхожда задълбочено към всяко нещо, напълно естествено е бързо да усвои тънкостите и да напредва

в работата“. Иван Касев е завършил Механотехникума в Казанлък, когато все още се е наречен „Цвятко Радойнов“, специалност „Студена обработка“. С началника на цех 2/190 Мартин Мустакеров са от един выпуск наrenomираното техническо училище в града, само че Мартин е завършил специалността „Топла обработка“. Двамата са заедно в този комплекс от самото му създаване и до ден днешен са неразделни. Към ръководния екип на цеха се присъединява и другият началник-смяна Станимир Раев. Разбира се прекрасно. Така делниците са по-леки, а, ако възникнат проблеми – те своевременно се отстраният.

„Доволен съм, че работим в добър колектив от настройчици и контроли, - разказва Касев. - Имало е и критични моменти, но в коя работа няма такива?! Важното е за всеки конкретен случай да се подходи адекватно и да се вземе най-правилно решение.“

Благодарен е на съдбата, че го е срещнала с много прекрасни специалисти и стойностни хора в „Арсенал“. Говори с признательност за Стефан Шахов, технически ръководител на обекта при усъвояване на производството, за Манъо Димитров, Христо Бобчев, Христо Вангелов. Радва се на добрия микроклимат и на разбирателството с колегите, с които са

заедно. Всеки ден, в добро и в по-малко добро.

Иван Касев е потомствен арсеналец. Още неговият дядо – Иван Касев, на когото е кръстен и чието цяло име носи, е работил в „Арсенал“, в някоя гашната Барутна фабрика. През близо четиридесетилетия в завода Касев-младши се е разделял веднъж с него – когато го избират за кмет на

улицата, спират ме, припомнят ми кога и как сме работили заедно, разказват разни случаи. Прекрасно е да усетиш, че те уважават“.

Двамата с Мартин Мустакеров се връщат назад в годините, спомнят си началото на създаването на комплекса АРЛ, трудните моменти, работата на 3 смени, напрегнатите седмици, без събота и неделя, хуба-

Крън. Изкарва един кметски мандат и отново се връща тук, при машините и ежеминутната динамика, където се чувства на мястото си.

„Благодарен съм на „Арсенал“ за всичко, - споделя отличникът със заслужени сини очи от Алеята на трудова слава. - И на мен много хора са ми благодарни – срещат ме на

вите мигове с колеги, постиженятия, успехите. Колектив, в който се събират индивидуалните отговорности на всеки, за да се създаде единното цяло. А в него закачливо намига жизнерадостността! Иван Касев, с чието „магнитно“ поле денят става по-светъл и ведър.“

Юлия Младенова

началник-смяна в комплекс „Автоматични роторни линии“, накратко АРЛ. Магнитно поле от положителни заряди, които в неговия случай се изльзват от оптимистичната приповдигнатост на гласа, заразителния смая, закачливите сини искри на очите, тънките шаги, включително и със самия себе си. Всичко това е събрано в една неподправеност, с която той общува, както с нас, непознатите, дошли от заводския вестник да разглътят за живото-битието му, с нашия гид из „Арсенал“ – дългогодишният конструктор инж. Николай Куцаров, с когото се знаят от години, така и с хората, които

„АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАННИТЕ“ С ДАРЕНИЕ ЗА ФИРМЕНАТА БИБЛИОТЕКА

АЛТЕРНАТИВАТА
НА
ГРАЖДАННИТЕ

Под № 1 и № 2 са записани първите дарения за 2022 година в Художествената библиотека на „Арсенал“ АД. Това са луксозни издания „Българската цивилизация“ на издателство „Тангра Тан-НакРа“, с които библиотечният фонд бе обогатен благодарение дарителския жест на общински съветници от Коалиция „Алтернативата на гражданините“. Фирмената библиотека всяка година увеличава фон-

да си и в резултат на дарения от страна на ръководството на фирмата, Коалиция „Алтернативата на гражданините“, синдикалните организации на КНСБ и КТ „Подкрепа“, както и на арсеналски работници и служители. Миножат се не само изданията, но и читателите, които заемат творби от художествена литература или се интересуват от статии в периодичните издания по време на минутите за отдих.

АРСЕНАЛЦИ ПОДКРЕПИХА БЛАГОТВОРИТЕЛНА КАМПАНИЯ

Дарение от 2750 лева по сметката на Магдалена Миленова Генчева преведоха арсеналци от Завод 1 и от организацията на КНСБ. 1710 лева от тези средства бяха събрани буквально за няколко дни от колективна на Завод 1. Още 1040 лева бяха гласувани от Синдикалния комитет на КНСБ в „Арсенал“ АД и предостав-

ният „Заедно за Маги“, инициирана от майката на момичето Яница Генчева и подета от много казанлъчани. За кратки скроеве необходимата сума от близо 50 000 евро за операция на детето в Германия бе събрана.

Родителите на момичето благодарят на всички, които са протегнали ръка за подкрепа в труден за семейството момент. „Аз ще бъда първият, който ще помогне на някой следващ, който има нужда от помощ!“, казва в емоционално обръщение към дарителите бащата на Маги – Милен Генчев.

И още една синдикална новина – КНСБ в „Арсенал“ бе домакин на заседание на Федералния съвет на Националната синдикална федерация „Метал-електро“, начело с председателя на федерацията Илия Илиев. Решено бе предстоящият седми конгрес на Федерацията да се проведе в Казанлък на 29 април 2022 г.

НАЦИОНАЛНА СРЕЩА НА СОЦИАЛНИТЕ ПАРТНЬОРИ

Представители на „Арсенал“ участваха в Национална среща-семинар на социалните партньори, която се проведе по проект „DIGIMETAL: Стратегическо участие на работниците и служителите в дигиталната трансформация на предприятията в производството“. В проекта си партнират синдикални и работодателски организации от редица страни – Полша, Португалия, Хърватия, Италия, Черна гора, Словакия, Румъния, Латвия, Северна Македония, както и Немският институт за образование и обучение BSW. Българското участие в проекта е от страна на Синдикалната федерация на машиностроителите и металоработниците при КТ „Подкрепа“ и Българска браншова камара „Машиностроене“.

В семинара се вклучиха представители на „Арсенал“ – членове на Фирмената синдикална организация на КТ „Подкрепа“ и инж. Владимир Чучумилев, ръководител-направление „Образование и квалификация“, от името на работодателя. В ползовторна дискусия участниците обмениха своите наблюдения и предложения за улесняване

процеса на цифровата трансформация в българските машиностроителни предприятия. Бяха засегнати ключови въпроси, свързани с анализ на степента на приложение на ме-

ханизмите за цифровизация в ерата на индустриалната революция и оценка на настоящото състояние на тези механизми у нас. Бяха открени проблемите, притесненията и очакванията на работниците и служителите, работодателите и синдикатите, когато става въпрос за новия начин на работа и форма на заетост.

ЗВЪН НА КАМБАНИ ВЪВ ФОТОИЗЛОЖБА

Голямата камбана на храм-паметника „Рождество Христово“ край Шипка, с теглото си от 11 тона 643 кг, е втората по големина в България след тази в храм-паметника „Александър Невски“ в София, съобщават организаторите на изложбата „Звънът на миналото среща бъдещето“, която се открива на 20-и април в Казанлък.

Изложбата, която съдържа фотографии на камбани от Великотърновско, е плод на интересен проект за тяхното проучване из православните храмове, предимно в този район, откъдето стартира изследването по идея на местната община и със съдействието на Института по математика и информатика към БАН.

За представянето в Казанлък в

организацията се включват още библиотека „Искра“ и Регионалният информационен център на БАН с ръководител инж. Владимир Чучумиев, ръководител-направление „Образование и квалификация“ в „Арсенал“ АД, общински съветник от „Алтернатива на гражданите“. „Звънът на миналото среща бъдещето“ е създадено за 110-годишнината от Независимостта на България, обявена във Велико Търново на 22 септември 1908 г. Показвана е за пръв път на историческата крепост Царевец в програмата на Дните на Европейското културно наследство в рамките на инициативата „Нека първият им звук изрече думата „мир“!“.

Пionерските стъпки в това на-

чинание на математиците са по проекта Bell на образователното министерство през 2007-2008 г. Идеята в началото е паспортизация на камбаниците при тяхното пълно измерване като височина, ширина, обем, тегло, дори – качество на звука. Работят множество специалисти. От Института за фолклор на БАН следят за пораженията, нанесени от времето. Фото-видео екипът на AFIP Генчо Петков снима.

Акустици записват звънът на всяка камбана, инженери снемат геометричните размери. Математики и информатици пък обработват данните и създават ценен архив. Създаден е дигитален фонд BellKnow – „Знание за камбани“, който съхранява мате-

риалите от първия проект и новите обекти. Именно BellKnow е източникът на материали и за изложбата, която казанлъчани ще могат да видят по Великденските празници, когато точно камбаният звън се очаква да ни донесе отново радостната вест за Христово възкресение.

Диана Нейчева

„Три са основните проблеми, които стоят пред розопроизводителите в началото на месец април, близо месец и половина преди обичайното начало на розовата кампания“, коментира доц. д-р Ганка Баева, директор на Института по роза и етеричносласните култури в Казанлък. Първият от тях е работната ръка. Както всяка година, така и тази се очертава да има недостиг на розоберачи. Вторият проблем са едноднев-

ните трудови договори, които затрудняват собствениците на розови насаждения, наемащи сезонни работници за прибиране на цветя. И третият проблем е изкупната цена на розовия цвят.

Още през м. февруари Сдружение „Българска розова долина“ поиска от Министерството на труда и социалната политика склучването на трудови договори да не спира помощите за безработица в срок от 90 дни. Целта е да се облекчат розопроизводителите от административната тежест при склучване на множество еднодневни договори по време на розобера. От сдружението поясняват, че в сектор „Розопроизводство“ прибирането на реколтата обикновено трае между

20 и 45 дни, през което време на едно стопанство може да се наложи да склучи 45 договора с един работник, а броят на наетите е голям. Приемането на предложението ще помогне да се разреши проблемът с недостига на работна ръка.

Относно цената на розовия цвят – през 2021 година се е заплащала 1.50 до максимум 1.80 лева за килограм. Тази година, предвид инфлацията, нормално е тази цена да стигне 3 лева.

„Предвид топлата зима и мяката пролет, реколтата от маслодайна роза през 2022 година се очертава да е добра“, отбелязва доц. Баева. По думите й,

в момента в България има близо 50 000 декара маслодайна роза. Съгласно Закона за розата на създаванията от маслодайна роза могат да се създават само от сертифициран посадъчен материал с доказан произход. За такива сортовете са признати само „Роза Дамаскена“ и „Роза Алба“. Идеята е да се запази качеството на българското розово масло. Близо половината от насажденията с идентифицирани площи от сортовете, определени като българска маслодайна роза, у нас се наричат на територията на общините Карлово, Казанлък, Павел баня и Стрелча.

117 ГОДИНИ ЗАЛЕСИТЕЛНО ДЕЛО В КАЗАНЛЪК

Всяка година в началото на април лесовъдската гилдия отбелязва своя празник. Тази година той се провежда в дните 4-10 април и е под мотото „Аз обичам гората“.

На 12 април 1925 г. Министерството на народното просвещение и Министерството на земеделието и държавните имоти официално регламентират Празник на залесяването, който по-късно преминава в Седмица на гората. Масовите залесявания стават приоритет на държавата през втората половина на XX век.

На територията на Държавно горско стопанство - Казанлък (ДГС) са извършени едни от първите масови залесявания в Следосвобожденска България. Залесяването в района е свързано с името на френския лесовъд инж. Феликс Вожели. Под негово ръководство са укрепени хъляди, декари ерозирали горски територии в Стара планина и Средна гора и в много други райони на страната. Феликс Вожели ива в България през 1905 г. и оглавява първото Бюро по укрепване на пороищата и залесяването, открито в Казанлък. В знак на признателност към делото на Вожели и неговите най-известни последователи, сред които Петър Манджуков и Николай Стойков, в град Шипка, от-

където през 1905 г. е дадено началото, е устроен единственият у нас Музей на залесителното дело.

„През последните 3 години Държавно горско сто-

тарджийска, директор на Териториално поделение ДГС - Казанлък. - В горските територии, засегнати от пожара, бе извършена своевременно санитарна сеч

кастен. Създадените там култури се отглеждат чрез окопаване и се попълват с дъбови и други широколистни фиданки с цел да се осигури висок процент

в ДГС - Казанлък се обръща сериозно внимание на борбата с болестите и вредителите по гората с използването на механични средства и чрез въздушно пръскане. През периода 2016-2021 г. на територията на стопанството са извършени 2 въздушни пръскания със самолет и хеликоптер против вредителя „борова процесионка“. През 2016 г., когато нападението от този вредител е било мащабно, пръскането е обхванало над 7000 дка. През 2021 г. са направени по въздушен път над 1200 дка в района на Стара планина. Близо 300 дка са обхванати чрез механична борба.

Лесничеството в Казанлък успешно провежда предвидени и извънредни санитарни сечи с оглед непохабяване на същества дървесина, вследствие на гъбни болести, нападения на вредители, особено от короиди, дървесина, пострадала от каламити в резултат на ветроломи и снеголоми. С предимство се работи при щети, причинени от горски пожари.

От м. май 2020 г. ТП ДГС - Казанлък е сертифицирано по управление на горите и продължаване на продукцията от екологична, икономическа и социална гледна точка, съгласно изискванията на международната FSC мрежа и има валиден сертификат до 2025 г.

Юлия Младенова

пство - Казанлък имаше нелеката задача да се справи с последиците от голямия горски пожар през есента на 2019 г. в района на Средногорието (с. Средногорово - с. Горно Черковище), обхванал около 3000 дка горска и полска територия, - разказва инж. Миленка Тан-

за оползотворяване на повредената дървесина“. На мястото на освободените на 100% изсъхнали площи са извършени необходимите залесителни мероприятия. В периода 2019-2021 г. са залесени площи в района на пожара с широколистни дървесни видове – зимен, лястен и червен дъб, явор,

на прихващане и оптимална гъстота. През посочения период Лесничеството е извършило залесявания общо на 216 дка на площи, засегнати от болести и вредители по дървотвъртата, площи, засегнати от ветроломи и снеголоми, и площи на тополови месторастения край р. Тунджа.

БЮДЖЕТЪТ НА КАЗАНЛЪК: “БЮДЖЕТ НА ИНФЛАЦИЯТА”

Община Казанлък представи на публично обсъждане в края на март дълго чаканата рамка на Бюджет 2022. Късното приемаме на Държавния бюджет, поради кризата, е причината за забавянето на новия местен бюджетен процес, стана ясно на срещата. Макаромаката ще влезе в дневния ред на Общинския съвет през април, за разлика от други години, когато гласуването приключва най-късно в началото на февруари.

Средствата, които се залагат, са с 13 млн. 367 хил. 610 лв. повече от миналата година. Увеличението идва от по-голямата субсидия на държавата към Община Казанлък, основно във връзка с нови параметри на минималната работна заплата и стандартите в заплащането на някои длъжности. В delegiraneите държавни дейности през 2022 г. има повече средства в размер на 7 млн. 389 хил. 559 лв.

Кметът Галина Стоянова дефинира новия бюджет като „бюджет на инфляцията“. „Реално бюджет за 2022 г. можем да очакваме от май месец, което означава, че едва ли тази година можем да я наречем пълноценна! Фактически за първата половина на годината сме в нулев период, в който нямаме бюджет и, освен издръжката на институции, за които Общината отговаря, не сме извършвали никакви инвестиции“, каза тя по време на обсъждането, акцентирайки върху ди-

намичните условия и различни кризи, пред които е поставен бюджетът през текущата година. Като позитивни кметът посочи различните общински мерки за социално подпомагане: еднократна финансова помощ за малдите семейства с новородено дете, фонд „Ин витро“, подпомагане на тежко болни за скъпоструващи операции, стипендии за млади специалисти, медицински сестри и акушерки към МБАЛ „Д-р Христо Стамболски“, здравната профилактика в детските градини. Заложени са три пъти повече средства в издръжката за горива и енергия, предвид високото поскъпване. Въпреки кризата, местни данъци и такси няма да бъдат увеличавани, изтъква още Стоянова.

Общо за асфалтиране на улици в града и населените места са заложени 2 млн. 109 хил. лв., за цялостен ремонт на бордюри и тротоари – други 402 420 лв. 250 000 лв. са предвидени за ремонт на четвъртокласните пътища.

Със сигурност ситуацията е такава, че поради късното приемане на държавния бюджет много от процедурите по възлагане на поръчки са закъснели и реализацията на обектите – застрашена, подчертава пред публиката от екипа на Стоянова, който прогнозира Бюджет 2022 да бъде най-често променявания бюджет.

лв. сега.

Културните институти, като основен общински ангажимент, очертават приоритет във финансирането на Художествената галерия и Театър „Любомир Кафакчиев“. Бюджетът на театъра, при 627 хил. 350 лв. през 2021 г., сега е 863 хил. 850 лв., от които 236 хил. 500 лв. са за капиталови разходи. В Музея на фотографията и ЛХМ „Чудомир“, където бюджетите имат свързъмъръст, няма средства за инвестиции. В галерията капиталовите разходи са записани на 4 хиляди, но Общината предвижда и 150 хиляди за ремонт на градата, където има намерение да прави нова къща-музей на художника Иван Милев. Бюджетът на галерията е 236 хил. 170 лв., което е с над 141 хил. лв. повече от 2021 г. Общинската библиотека ще разполага с 405 хил. 220 лв., с 31 хил. лв. повече, и 8 хиляди за инвестиции.

Общината ще допълни със свои средства държавно финансиране с по 25 хил. лв. за ОДК и Дома за дементно болни, Поликлиниката – 60 хил. лв., 69 хил. 890 лв. за болницата, историческият музей – с 630 хил. лв. и др. За събития по Културния календар има 180 хил. лв., за младежки дейности – 20 хиляди лева, колкото и през 2021 г.

Общинските заплати с ръст от 10 процента

В проекта за бюджет на Общината е предвидено десетпроцентно увеличение на заплатите на служителите в общинската администрация и второстепенните разпоредители и запазване на работните места, постигнато след разговори със синдикатите.

Растат и разходите на кметствата в 19-е населени места, които ще получат средства за заплати и издръжка, плюс финансиране от приходите от продажби на общинска собственост и осигуряване на преходни от миналата година обекти, както и средства за чистота и осветление. Над 803 хил. лв. се разпределят по селата и двета града от приходите от продажби.

Големите проекти с външно финансиране, по които ще се работи през 2022 г., са „Интегриран градски транспорт, Етап 2“ по ОП „Региони в растеж“, изграждането на социални жилища в Казанлък по същата програма, Детската академия за таланти в Розово по „Красива България“ и туристическият атракцион „Светът на траките“ – по ОПРР. Заложен е и нов физкултурен салон на ППМГ „Никола Обрешков“.

Диана Рамналиева

Средства от държавния бюджет

Общата държавна субсидия от почти 50 млн. лв. е с над 6 млн. лв. повече. Изравнителната субсидия, която гарантира доплащане от държавата към изяло места на дейности, е 4 млн. 802 хил. лв. – с 444 хил. лв. повече от 2021 г. Държавата дава на Казанлък и повече средства за строителство и ремонти – целият пари за капиталови разходи са с над 400 хил. лв. повече от миналата година. Републиканският бюджет сега отпуска за Община Казанлък 56 млн. 597 хил. 970 лв. Над половината от тях отиват в местното образование – 34 млн. лв. Малко над 7 млн. лв. покриват социални разходи, 3 млн. 115 хил. лв. се харчат от общинската администрация и малко повече – в здравеопазването.

Ремонти от държавни средства

С държавни пари ще бъдат ремонтирани: пречистителното съоръжение в Копринка – 90 хил. лв.; междублокови пространства край „Тюлбенска“ 53, Изток – блокове 12, 5 и 6, до ул. „Хр. Ботев“ 31 и „Иван Енчев-Видъо“, както и продължението на пешеходната зона от ул. „Скобелев“ към поликлиниката. 44 хил. лв. от държавна субсидия за капиталови разходи се предвиждат за стена на спорто-културен център. Ще се купуват и 3 паркомата – по 10 хил. лв. всеки. 52 хил. лв. се предвиждат за нова столова за ученически лагер „Паниците“, 193 хил. лв. по проект „Красива България“ ще се вложат в Детска академия с. Розово. С държавни средства се асфалтират части от улиците „Мусала“, „Арда“, „24 август“ и паркингът пред болни-

цата. 210 хил. лв. са разчетени за ремонти по енергийна ефективност в Детска градина №16. От държавната целева субсидия ще се вземат и 160 хил. лв. за вътрешен ремонт на зрителната зала в Общината, където вече се помещава общинският театър „Любомир Кафакчиев“.

Местните приходи

6 млн. 224 хил. 500 лв. общинският бюджет очаква от местните данъци на казанлъчани, което е повече от 2021 г. с 557 хил. лв. Най-много средства отново се чакат от имуществените данъци: върху недвижимите имоти – 1 млн. 700 хил. лв. /с 85 хил.

тивни – 210 хил. лв.

Планът за постъпленията от продажби на общинска собственост като цяло е по-нисък от 2021 г. с над 300 хил. лв. От продажба на сгради се очакват с над 200 хил. лв. повече, общо – 866 хил. лв., а от продажба на земя – 1 млн. 342 хил. 680 лв., което е спад с почти 600 хил. лв.

Инвестиции от продажби

С приходи от продажба на своя собственост Община Казанлък предвижда да финансира строителството на останали от миналата година преходни обекти с общо 1 млн. 988 хил. 997 лв., предимно ремонти на улици и градски пространства. 15 хил. лв. приходи от продажби са планирани за надзор и контрол по обекта по ОПРР „Светът на траките“ под Шипка, по който Общината, въпреки евросредствата, също има финансови ангажименти. За ремонт на тротоари има 251 758 хил. лв. Ще се асфалтира по улиците „Петър Берон“, „Макариополска“, „Хан Аспарух“, „Мара Пенкова“, „8-и март“, „Цар Калоян“, край бл. 32 в Заданто, междублокови пространства на „Тюлбенска“ 62, бл. „Васил Левски“, бл. 28 в кв. „Изток“, улици по селата. Нови обекти в инвестиционните намерения на Община Казанлък са още улици „Битоля“, „Свобода“, „Батак“, „19 февруари“, „Г. Кондолов“, два парка за кучета за 22 хил. лв., както и обекти в населените места на общината.

Чистотата гълта най-много средства

По традиция, поддръжката на чистотата, делата за отпадъци и озеленяването отнемат най-много разходи в местните дейности. 5 млн. 586 хил. 200 лв. е общата планирана сума. За озеленяване – 1 млн. 427 хил. 634 лв. Вдига се планът за разходите за осветление с общо 1 млн. 268 хил. За 2021 г. сумата е едва 921 хил. 345 лв., при над 2 млн. 200 хил.

„АРСЕНАЛ“ АД - КАЗАНЛЪК
търси да назначи за нуждите на Завод 2 работници по следните професии:

1. Настойчици на пресови металообработващи машини – мъже;
2. Оператори на преса за метал – жени;
3. Байцвачи на метали – мъже.

• Изисквания:

- Завършено средно образование;
- Умения за самостоятелна работа по професията.

„Арсенал“ АД е най-големият работодател в България в сфера „Машиностроене“, с широка и разностранна социална политика – предоставя се месечни ваучери за храна, осигурени са столово хранене и редица други придобивки.

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД

www.arsenal-bg.com/kadri или да ги получат от Офис № 1 – Пропуски, на централния портал от 07.00 до 17.00 часа.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес kadri@arsenal-bg.com или да бъдат подадени на място на адрес: гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис № 4.

Работно време на офиса: всеки делничен ден.

Тел. за контакти: 0431/57747

НАЙ-ДОБРИЯТ МЛАД ЗАВАРЧИК В БЪЛГАРИЯ: МЕЖДУ ФУТБОЛА И ТЕХНИКАТА

Най-добротият млад заварчик в България е възпитаничката на Професионална

гимназия „Иван Хаджиенов“ Катрин Евтикова. Тя бе единственото момиче, участвало в националния кръг на състезанието „Най-добър млад заварчик“, и пребори конкуренти по заваряване с топли електроден тел в активен защитен газ. Катрин Евтикова учи в 11 клас, специалност „Мехатроника“, на казанлъшкия механотехникум, а по системата на дуалното образование преминава практико-образование в „Арсенал“. Къдрокоса, очарователна,

с две закачливи тряпчинки на усмихнатото си лице, Катрин признава, че обича да се впуска в неподознатото. Подготовката ѝ за националното състезание започва месец преди нарасочната дата. И тръгва от най-трудното – вертикалният шев. Преподавателят по специалните предмети в Механото инж. Петър Ганчев е този, който открива техническите заложби на Катрин и най-вече – желанието ѝ непрекъснато да експериментира със себе си. Той подготвя и втория член на екипа – Анатоли Иванов, десетокласник, също от паралелката по мехатроника. Учителят съставя работния план и се започва един напрегнат месец на учене и практически упражнения. Два пъти посещават Българо-германския център за професионално обучение в Стара Загора, който, по добро стечание на обстоятелства, се ръководи от бившият директор на Механотехникума в Казанлък инж. Върбан Танев. В центъра учениците се учат от най-добра заварчик. За Катрин времето е строго разпределено – след редовните училищни занятия тя часове наред прекарва в интензивна практическа подготовка, а въвън залага над специализираната литература. И трудът си струва, защото състезанието никак не е лесно, трябва да се направят ъглов и член шев с V-образно скъсяване. На миг-маг заваряването се явяват само шестима ученици

от цяла България, Катрин е сред тях. И печели първо място – второ и трето не се присъждат. 14 момчета се надпреварват по ръчно електроизводство заваряване. Втори тур става другият възпитаник на ПГ „Иван Хаджиенов“ – десетокласникът Анатоли Иванов. Екипът от Казанлък се представя блестящо, като се има предвид, че децата за първи път участват в подобно състезание, а и времето за подготовка е било съвсем кратко.

„Обичам да експериментирям, винаги се научава нещо ново“, казва победителката в мъжката надпревара Катрин Евтикова. Тази година тя провежда практиката си по системата на дуалното образование в „Арсенал“ АД. Сама си избира мястото – в отдел КАПП. По време на запознаването с фирмени структури харесва това, което правят конструкторите тук. Наставник ѝ е инж. Лалю Рачев. Учи се да програмира на SolidWorks, а в училище усвоява програмата AutoCad. Колкото повече научава – толкова по-добре. Това е максимата на единадесетокласничката Катрин, за която всяко предизвикателство е начин да изпита себе си.

Катрин е запален футболист. От малка се интересува от футбол, рита наравно с момчетата в село Копринка, където живее. Обича и волейбола. После е единственото момиче, което играе нарав-

но с останалите в момчешкия състав на ФК „Арсенал-2000“. В кариерата си на футболист започва като крило, впоследствие опитва за вратар.

разбира се, е образно казано. Защото изборът при нея е между футбола и инженерните науки. Катрин първо ще пробва да учи за учител по

В началото сама се учи на техники, защото не е имало специален треньор за вратарите. Сега тренира в Женския футболен клуб „Локомотив“ – Стара Загора. Пътува непрекъснато по маршрута Копринка-Казанлък-Стара Загора и обратно, но това я държи в кондиция. Търди привърженик е на „Челси“, а белгиецът Еден Азар е любимият ѝ футболист.

Катрин все още е ученичка, но скоро ще се наложи да избере своя професионален път. Раздвоена е – между „Челси“ и „Арсенал“ АД. Това,

физическо възпитание – все пак спортът е нейната първа любов. Вторият ѝ принос е технически ВУЗ. В „Арсенал“ ѝ харесва много – и работата, и колективата, в който се обучава. А и тя е едно истинско арсеналско дете – майка ѝ Иванка Стойчева работи в Завод 1. Малката Катрин е била възпитаник на заводската детска градина „Буратино“. После идва във ФК „Арсенал-2000“, сега се обучава в отдел КАПП.

Успех, Катрин!

Юлия Младенова

УЧЕНИЦИ ПРОВЕДОХА ПРОБЕН СТАЖ В „АРСЕНАЛ“

Уученици от 8 и 9 клас от паралелките „Приложно програмиране“ на Природоматематическата гимназия „Никола Обрешков“ в Казанлък посетиха за първи път „Арсенал“ АД. Посещението е в рамките на проект „Подкрепа на дуалната система

чаване на английски език, като завършилите ще придобият професията приложен програмист. Специалността е най-новата в Математическата гимназия и предизвика голям интерес сред подрастващите. Първите ученици са в 8 и 9 клас и част от тях

циалисти с дългогодишен стаж и опит представиха на

Хаджиенов“-Казанлък, по-стаж и опит представиха „Арсенал“ също във

бъдещите програмисти възможностите за реализация на тяхната специалност в отделите „Технологичен“ и „Конструктивен“ в инструменталното производство. Учениците проявиха интерес към програмирането и моделирането на сложни формообразуващи инструменти. Запознаха се с оборудването, на което се реализират разработените програми за обработващи центри, нишкови ерозийни машини и машини за обемно ерозиране. Ученици от 8 и 9 клас от паралелките „Мехатроника“ и „Машини и

връзка с изпълнението на проект „Подкрепа на дуалната система на обучение“. Те се запознаха с производството в цех 1/400 и разгледаха фирмения музей „Арсенал“. Това е т.н. пробен стаж на учениците, които след две години, в 11 и 12 клас, ще провеждат практическото си обучение в различни звена на предприятието. В цех 1/400 те бяха посрещнати и от двама възпитаници

на Механото от 11 клас, които провеждат тук производствената си практика. Първи посетиха „Арсенал“ десетокласниците в двете машинни специалности на Механото,

на обучение“. По линия на имаха възможността да по-този проект те преминаха възможност да посетят два ключови отдела и пребори на предприятието, който първоначално цели запознаване с организацията на работа и производствени процеси, а от 11 и 12 клас – и провеждане на практико-образование във фирмени структури. Казанлъшката математическа гимназия обучава ученици по специалността „Приложно програмиране“ от учебната 2020-2021 година.

Това е професионална па-

цех 120 в Завод 6 на пред-

приятието. Арсеналски спе-

ции с ЦПУ“ на Професионална гимназия „Иван

Хаджиенов“. ни системи и технологии, и е една от най-предпочитани

те специалности в ПГ „Иван

Хаджиенов“.

Юлия Младенова

Журналистката Мира Добрева:

СТОЛЕТНИЦИТЕ МИ ПОКАЗАХА НАЙ-ДОБРИТЕ ЧОВЕШКИ КАЧЕСТВА

съпругата му Мария, за Димитровград, за изчезващите занаяти, за етносите в България и много други. Един от нейните проекти е „Столетниците на България“. Благодарение на него през 2020 година издава и книгата си „Столетниците – благословия или орсия“ на издателство „Книгомания“.

На тазгодишните Чудомирови празници Мира Добрева представи своята книга в ЛХМ „Чудомир“. Тя е сред петимата автори, поканени от едноименната фондация да вземат участие в празничната програма. Пред в. „Трибуна Арсенал“ Мира Добрева сподели, че в момента пише роман.

- За първи път представяте книгата си в Казандълък. Има ли в нея герой, който да е от града на родите?

Била съм тук безброй пъти, обичам града и хората от Розовата долина и с удоволствие идвам, когато намеря време и повод да посетя района. Не, в книгата няма казанльчанин, но мисля, че има тухашен столетник, който съм представила в своя YouTube-канал. Спомням си, че тук имах един събеседник, който е унукален. Това е Ради Милев, спортист-ветеран, който прави 300 лицеви опори за закуска и още 200 на вечеря. Изключително ми е приятно, че ме поканиха на тазгодишните Чудомирови празници – едно от най-големите културни събития в община.

- Книгата Ви е продължение на Вашия телевизионен проект „Столетниците на България“, но

– Не е съвсем така. Телевизията е медиум, която представя повече зрелищност, а книгата ми дава възможност да покажа повече чувствата, които вълнуват, както хората, които представям, така и мен като автор. Представила съм тази част от историите, които не съм разказала от екрана. В продължение на много време успях да се срещна със 117 столетници, което ми даде възможност да направя и един вид научно проучване за тях. Такова нещо, според мен, не е правено дори от учени от Българската академия на науките. В книгата съм вклучила 38 герои от цялата страна.

- Кои провокира интереса Ви към темата?

– Въщност, тя сама ме налими. Пръвият ми събеседник беше баба Бисера, актриса от Смолянския театър, т.е. от този край, в който е преминало детството ми. Когато се опитах да я покаяня в телевизията, ми отговориха,

Мира Добрева е добре познато лице от телевизионния екран. Тя е родена на 12 август 1972 година в Златоград. Завършила специалностите „Туризъм“, „Човешки ресурси“ и „Телевизионна журналистика“ в различни ВУЗ-ове. Каариерата ѝ започва като репортер в Нова телевизия през 1996-а. По-късно отива в Българската национална телевизия, където работи в предавания като „Добро утро“, „Чай“, „По света и у нас“, „Актуално“, „Екип 4“ и други. Мира Добрева е носител на много журналистически награди. Тя е автор на множество документални филми – за президента Жельо Желев и

на много журналистически награди. Тя е автор на множество документални филми – за

президента Жельо Желев и

или второто?

– Аз имам отговор на този въпрос, но нека всеки от читателите сам да си отговори на него. Една от жените, с които се срещнах, всеки ден се молеше Господ да я прибере. Дори казваше, че върши грехове, за да си отиде по-бързо от този свят. Друга моя събеседничка пък ми казваше: „Радвай се на живота, защото той е хубав“. И това – докато разглеждаше снимки на внука си в Канада по интернет. Въщност, животът на всеки човек зависи от самия него, защото и то

нама формула. Най-интересно за мен бе как тези хора, които са живели при съвсем различни условия, въпреки годините, са живени, адаптивни и ценят всеки един миг.

Столетниците не гледат много телевизия, особено новинарските предавания, където голяма част от тях създават негативизъм. Затова сега се опитвам да се обстрахарам, доколко е възможно, от подобни вести. Те уж те правят съпричастен, но въщност информираността по тези теми събужда недоволство и неудовлетвореност.

- След „Столетниците“ ще има ли нова книга с автор Мира Добрева?

– По темата повече няма да пиша. Въщност, в момента съм навлязла в дълбоки води, подготвя роман. Това го споделям за първи път, без да навлизам в подробности. Искам да изляза от амплоато си на журналист и човек от телевизията. Това е ново предизвикателство за мен и работата върви бавно, изиска откъсване от работната среда, от шума на столицата. Но не бързам. Според мен, за завършването на новата ми книга ще ми

в книгата нейната история е последна.

До срещата си с нея си ми-

слех, че животът на стариите хора не е кой знае колко интересен, че просто чакат края си, но не е така. Темата така ме увлече, че винаги бях готова да тръгна, дали и за най-отдалеченото кътче на България, за да се видя с поредния си герой. Нямащо значение дали ми остава свободно време, дали имам достатъчно средства... Знаех, че трябва да отида на поредната среща, защото хората ме чакаха, а отлагането можеше да стане безвъзвратно закъсняло.

Най-важното за мен бе, че тези възрастни хора ме промениха, научиха ме, че животът е прекрасен, независимо от всичките му трудности. Те са много различни, някои от тях се радват на вниманието на близките си, други живеят самотно, някои от тях са в старчески дом. Всички обаче имат една обща черта – те са много добри, без изключение! Защото са се примирили със себе си, вярват в хората и не трупат в себе си лоши мисли. Край тях разбира, че най-важното в живота е да си нужен някому. Дори и само на един човек.

двигателна активност. Един от тях ми сподели, че всеки ден изминава около десет километра, друг работи в градината, една от столетничките пък плете. Всеки не престава да работи с главата си, т.е. въпреки тежестта на годините, не се предава и продължава да бъде активен.

И днес поддържам контакти с голяма част от геройите си. Те исках да ме чуят, да се видим, ако има възможност. За съжаление, времето не ми позволява да обърна на всички достатъчно внимание, което те заслужават. Категорично мога да кажа, че предаванията, а и книгата, ме промениха много – самата аз станах по-добър човек.

- Заглавието на книгата Ви е „Столетниците – благословия или орсия“. Имате ли отговор, какво е дълголетието – първото

трябват около две години. Вярвам обаче, че ще успея, защото опитът ми със „Столетниците“ показва, че когато вършиш нещо със сърце, то се получава.

Интервю на
Димитър Бахчеванов

героите от нея са тези, които не сте успели да представите по телевизията?

че тя няма да може да дойде. Как така, попитах аз, нали играе в театъра?! Отговориха ми, че тя е на 101 години.

НИКОЛАЙ СЛИЧЕНКО

„Очи чёрные“ – визитката на големия артист

На 8 април светът отбелязва Международния ден на ромите – повод да бъде представена една от най-ярките звезди в ромската култура.

Публиката изпадала в транс от звънкия ми глас, възпла-менящите цигански ритми изпълнявали сърцата с неясна тъга, безплатна любов и бурио веселие. В Русия го нари-чали „кракът на циганите“, в Япония – „Господин Оци Церни“, във Франция, САЩ и Великобритания – „легендарният циганин“. Поклонниците му съчинявали умопомрачителни истории: че на туристите във Венеция показват канал, в който са той и Карузо, и че в Париж след концерт в „Олимпия“, възторгнатите французи го носили на ръце до Триум-фалната арка...

Николай Сличенко /1934-2021/ е знаменит руски певец, театрален и филмов актьор и режисьор, педагог. Единственят циганин Народен артист на СССР. От 1977 г. е главен художествен ръководител на уникалния в света професионален цигански театър „Ромен“ в Москва. Той е от онеzi ярки и оригинални творци, които съхраняват традициите на своя етнос – създада Студия за подготвка на кадри за „Ромен“ и Цигански национален курс за актьори.

Една от най- популярените му филмови роли е в „Сват-ба в Малиновка“. Песните му, сред които легендарната „Очи чёрные“, дълги години покоряват публиката. Сличенко е лауреат на Държавна премия на ССР и на премия на Правителството на РФ, носител е на ордените „За заслуги пред Отечество“ и „За възраждането на Русия“ и др. Има звезда на Площада на звездите на звездите в Москва.

Военното детство. Коля, роден на 27 декември 1934 г. в Белгород, Русия, е петото дете в семейството на Олга Алексеевна и Алексей Сличенко, цигански – етногрупа от емигрирали в Украйна през 17 век румънски и сръбски цигани, занимаващи се с търговия на коне, ковачество и общущарство. Родители му работели в колхоз, учели децата си на труд и спасявали традициите на своите предци. Николай бил на 7, когато започнала войната. В родния му край немците избивали евреите. Баща му спасил приятеля си Саша – дал му паспорта си, в който пишело украинец, и той успял да избяга. „Удариха баща ми с приклад по главата, после го застреляха пред очите ми, – разказва Сличенко в книгата си „Родих се в табор“ . – Тази страшна картина остана в мен за цял живот“.

След войната. Осириялото семейство се преместило в едно селце във Воронежка област. Удивителна случка си спомнял бдещият певец от онова време: видях с приятел събралси дърва и измыкални една мърсна дъска. Нещо трепнало в Николай, той отделил дъската и я занесъл върху... И... изпод мръсотията се показал листът на Божията майка! Находката била залята с мазут и не могли да я почистят напълно, така я окачили на стена. След няколко дни иконата, която се оказа „Знамение на Божията майка“, засияла с всичките си багри. Видимо, това бил знак свише...

Работата в колхоза била тежка, но вечер младежите намирали време да се веселят, пели и танцували. По празнините Николай се изявявал като танцьор и певец, знаел много цигански и руски песни. Възрастните забелязали дарбата му и често му повтаряли: „В Москва, Коля, има

такъв театър – „Ромен“, там играят наши. И ти трябва да отидиш!“. През 1951 г., с благословията на майка си, 16-годишният Сличенко поел към столицата. Роднините и съседите събрали зърното по доворовете си, продали го и му купили билет.

В театър „Ромен“. Никой не подозирал, че в този театър, съз-

даден по идея на Луначарски, ще премине целият му творчески път. Смуглите младеж се явил на прослушване пред пълна зала. Имал само ден за подготовка и не успял да научи басня и откъс от проза, знаел наизуст само „Парус“ на Лермонтов. Но пълн пляя и танцувац, докато от залата се чул силен глас: „Ето кой ще ме смени!“. Това бил знаменитият Сергей Шишков, водещ актьор, който станал наставник на Сличенко, най-младият в трупата.

Дебютирал в масовки, но само за месец научил всички мъжки роли в репертоара и скоро му поверили епизодични роли. Първата му серийна роля била в „Четиридесет младоженци“. Казал си: „Сега вече мога да се нарека артист. Моят живот не е типично за циганите, защото театърът се превърна в мой дом“.

Не бил се обучавал, но като вземел китарата, ръщете му сами започвали да свирят. Бил успешен актьор, но прекрасно разбирал, че трябва и да се образова. През 1972 г. се дипломирал в ГИТИС, дн. Руска академия за театрал-

но изкуство. Участвал в много нови постановки: „Очарованите страници“, „Счупените камшик“, „Грушеника“ „Циганката Аза“ и др. Изиграл повече от 60 роли. Поклонниците му ходели на театър „заради Сличенко“, билети се намирали трудно. Изявявал се и като режисьор, поставил спектаклите „Огнените коне“, „Птиците се нуждаят от небе“ и др.

Ръководил театър „Ромен“ 44 години. Основната му творческа тема била циганската романтика, легендите и преданията за неговия народ оживявали в спектаклите му.

Филмите. Талантът му бил многопластов, всичко му се удавало. Изпълнил и няколко ярки роли в киното: „В дъжд и сълнце“, „Моят син остров“, „Трудно щастие“ и др. Като филмов актьор станал известен с участието си в „Сватба в Малиновка“, 1967, номиниран на Всесъюзния кинофестивал. Във филмовия му спектакъл „Ние, циганите“ се снимали всички актьори на театър „Ромен“. „Военно-полеви роман“, 1998, е последната му екранизация. През с.г. на Площада на звездите в Москва грейва и звездата на Сличенко. Събитието се превърнало в истински празник за неговите събрата-цигани.

„Сватба в Малиновка“

Песните. „Песента ни е помогната да останем на краката си след безкрайните удари. Ние никога не пеем просто така... добавяме от собствения си темперамент, страст и хазарт“, казвал Сличенко. Могъщият му тенор преобразявал песента, превръщал я в невероятна мелодия. С огромна страст пеел и циганска романтика, и народна музика, и поп песни. Покорявал милиони с чудесната си белоснежна усмивка. Бил и в страни, в които нямало цигани, но и там се прекланяли пред него.

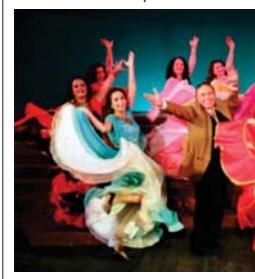
През 1962 г. гастролирал в Рязан, родното място на Есенин, и решил да изпълни „Писмо до мама“ по стихове на поета. Така я изпълня, че разплакал всички зрители. Споделял, че дълго време искал да изпее тази песен, но не се получавало: „Още като започвах „Ты жива еще, моя старушка...“, гърлото ми се свише и аз не можех да пропълька“.

Приbral се и записал цял цикъл от песни по стихове на Есенин, изпълнил ги на концерт. В-к „Съветска култура“ облечял: „Сличенко пее с такава вътрешна отдалеченост, с каквато се пее само веднъж в живота“. „Неговото пеене е художествено събитие, независимо къде го слушаш – в гигантска зала или в интимна обстановка въвъшки“, пише критикът Владимир Разумний.

Сличенко бил любим изпълнител на генералния секретар

Брежnev, пял за него и на „домашен“ концерт малко преди кончината му. „Той стана, заплака, вдигна ръце и високо каза „благодаря!“, спомнял си певецът.

Но не бил близък с властта, нямал идеологически издръжан репертоар. Най-важно за него било признанието на хората. Дарявал ги с безкрайно обичани от тях песни: „Письмо матери“, „Ах, ручеёк, ручеёк“, „Гитара семиструнная“ и особено „Очи чёрные“, която дълги години била негова и на целия театър „Ромен“ визитка картичка.

„Очи чёрные“. Композиторът на този най-известен рускоезичен романс не е нито циганин, нито руснак, а... германец – Флориан Герман. Първата публикация е от 1884 г. Текстът е написан 40 години по-рано от украински поет Евгений Гребенек след пръвата му съпруга Мария Растенберг, черните очи санейните.

Романтизът влиза в репертоара на много руски изпълнители. През 20-е години на миналия век Фьодор Шаляпин запознава света с него. Сред виртуозните изпълнения е това на Николай Сличенко. Висоцки прави своя интерпретация на музиката и текста. Мелодията се изпълнява и във варианти на джаз и дори рок, има и инструментална версия. Десетки са изпълнителите по света, които пеят „Очи чёрные“: Ал Джолсън, Луис Армстронг, Еди Рознер, Лолита Торес, Сара Монтеал, Патрисия Каас, Мирей Матийо и др.

Щастлив човек. Сличенко се смятал за щастлив човек, късметлия. Бил изключително трудолюбив. Добрината наследил от майка си, бил обаятелен и приятен за общуване. В театъра никога не повишивал глас. Имал вила и простирано жилище. Обичал да танцува – като „в небесата пред Господ“, според поклонниците му. Срецал се с много цигани, но с някои трудно общувал, диалектите им са 36. Не вярвал на циганките-гадателки. Любимият му цвет е бил синият, обичал да гледа небето. Харесвал аромата на люляк и прясно кафе. Не харесвал мириса на детството си: „То миришише на война и глад“. Към храната бил непретенционен. Бил в прекрасна физическа форма – при ръст 183 см тежал 85 кг. Обичал конете, бил изкушен ездач. Веднъж в Киев един момиче му подарило пластелиново конче. То поставило на-

чалото на колекцията му от над 400 фигури на коне. През 2005 г. по време на тв предаване показвал пластелиновото конче и помолил човека да му се обади. Невероятно, но момчето, вече зрял мъж, позъвило на Сличенко.

Семейството. Първият му брак – 8 години, е с актрисата на театър „Ромен“ Сетара Казимова. Имат син Алексей. Тя текко прекижвала развода, според нея – заради тълпите от обожателки. Той не искал да се разделя, но тя си тръгнала. В стаята ѝ в дома за възрастни хора, където живее доста луксозно, има снимки и плочи с песните на Сличенко.

Втората му съпруга е Тамила Агамирова, азербайджанска, с 6 години по-голяма, също от „Ромен“, народна артистка на РСФСР. Живели щастливо повече от 60 години. Децата им – Петър и Тамила, поели по пътя на родителите си. Имат и петима внучки.

Легенди се носели за любовта им. Николай Алексеевич не обичал да говори за личния си живот, но казвал: „Нашата с Тамила любов е небесна работа. Тя е моята вечна муз и ангел-хранител“. С годините любовта им укрепвала. И след шест десетилетия се гледаха с влюбени очи!

Творец до край. И на преклонна възраст „най-известният циганин на Русия“ бил бодър, дееен и пълен с идеи. През 2017 г. постъпил за кратко в болница заради сърцето. През 2019 г. чествали 85-ата му годишнина. Продължил да работи, вкл. и онлайн по време на пандемията. През 2021 г. театър „Ромен“ отбелязал своя 90-годишен юбилей, Сличенко дал много интервюта.

С Тамила

През май с. г. му открили няколко заболявания наведнъж. Тръгнал си от живота на 2 юли, бил на 86. Предложили на семейството да го погребат в Новодевическото гробище, но им дали само едно място и те отказали – заради волята на Сличенко: „Все ми е дено къде ще ме положат, дори в селското гробище, само Тамила да е до мен“. След два месеца любимата му Тамила го последвала...

Мария Рашкова

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев. **Редколегия:** Юлия Младенова – гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Димитър Бахчеванов, Мария Пискова, Искра Буюклиева, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ „Подкрепа“ в „Арсенал“ АД.

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com; Юлия Младенова: 0882 98 70 14, e-mail: julia_mladenova@abv.bg, Мария Рашкова, Димитър Бахчеванов, Мария Пискова, Искра Буюклиева, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ „Подкрепа“ в „Арсенал“ АД.